

DIREKTORATET FOR BYGGKVALITET

Dato: 05.01.2023
Vår ref: 23/00105-1
Deres ref:
Saksbeh.: Einar Flaa
Telefon:

Høringsuttalelse til forslag om endringer i TEK 17 §§ 7-2 og 7-4

Direktoratet for byggkvalitet (DiBK) har på oppdrag fra Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD) sendt på høring forslag til endringer i Byggteknisk forskrift (TEK17). Endringene gjelder TEK17 § 7-2 Sikkerhet mot flom og § 7-4 Sikkerhet mot skred. De foreslåtte endringene er en del av et større arbeid knyttet til naturfare i Plan- og bygningsloven og TEK 17.

For Lillestrøm kommune er endringene i § 7-2 første ledd blant annet relevant der det foreslås at storulykkevirksomheter ikke lenger skal være underlagt totalforbud mot plassering i flomutsatte områder. KDD foreslår å avgrense § 7-2 første ledd til byggverk som er avgjørende for nasjonal eller regional beredskap og krisehåndtering, men også for disse funksjonene lempes det på totalforbudet mot flomutsatt plassering dersom sikringen er tilstrekkelig. At kravet om flomsikker beliggenhet ikke lenger blir absolutt, selv for byggverk som er avgjørende for regional beredskap, vil for Lillestrøm kommune ha betydning for: Lillestrøm politistasjon, Romerike helsebygg og Lillestrøm rådhus. Disse innehar i dag regionale beredskapsfunksjoner og befinner seg i et konsentrert område langs elvebredden, innenfor dagens flomvoll.

§ 7-2 første ledd foreslås å lyde:

Byggverk som er avgjørende for nasjonal eller regional beredskap og krisehåndtering skal ikke plasseres i flomutsatt område, dersom konsekvensen av flom vil føre til at beredskapen svekkes

TEK 17 § 7-2 første ledd gjelder byggverk som har nasjonal eller regional betydning for beredskap og krisehåndtering. Eksempler som nevnes i TEK 17 er regionsykehus, regionale eller nasjonale beredskapsinstitusjoner og lignende. Kravet gjelder videre byggverk for virksomheter som omfattes av storulykkeforskriften. Storulykkeforskriften forvaltes av flere tilsynsmyndigheter og er knyttet til første ledd for å sikre at flom ikke løser ut livsfarlig forurensning (fra virksomheter med anlegg der det framstilles, brukes, håndteres eller lagres farlige stoffer). Første ledd kan bare oppfylles ved å plassere et byggverk flomsikkert. Slik første ledd er utformet i dag vil ikke ulike former for sikring tilfredsstillende kravet. Det vil si at å tilpasse tiltaket slik at det tåler oversvømmelse. Et eksempel er å etablere flomvoller.

Lillestrøm kommune har tre storulykkevirksomheter på Dynea næringsområde. Området ligger i tilknytning til Nitelva og deltaet på Nordre Øyeren. Vannområdet leder videre med Glomma til utløpet ved Fredrikstad. Det er industriene Dynea AS, Allnex AS og Skangas AS som omfattes av forskriften på grunn av deres landbaserte lagring av blant annet Formalin, Metanol og ulike brennbare løsemidler. Slik som § 7-2 første ledd er innrettet i dag kunne ikke Dynea næringsområde vært oppført på dagens lokalitet. Området påvirkes særlig av vårsmelteflommer i de største vassdragene. Gjennom tiden har det vært flere store flommer i Lillestrøm. Sist i 1995, som førte til oppføring av en ca. 7 km lang flomvoll

rundt Lillestrøm by og Dynea Næringspark. Lillestrøm by er i dag beskyttet mot flom med 200 års gjentaksintervall. Sikringen fordrer bruk av beredskapstiltak (organisatoriske tiltak) som sandsekker og vannpølser. Dynea næringspark er beskyttet mot flom med 200 års gjentaksintervall også uten bruk av organisatoriske tiltak. Flomvollen rundt Dynea næringspark ligger på 106,5 moh, som er 60 cm over grensen for 200 års flom (105,9moh.) Bruk av organisatoriske tiltak er ikke i tråd med Plan- og bygningsloven og TEK.

Slik regelverket er innrettet i dag vil ikke oppføring av ny bygningsmasse i Dynea Næringspark være i tråd med regelverket. En lemping av første ledd vil derfor være positivt for Lillestrøm kommunes videre forvaltning og utvikling av dette industriområdet, i det storulykkeforskriften frikobles første ledd og ikke lenger er underlagt et totalforbud mot plassering i flomutsatt område.

Lillestrøm politistasjon, Romerike helsebygg og Lillestrøm rådhus innehar i dag regionale beredskapsfunksjoner. Dette betyr at disse byggene er omfattet av første ledd også ved de foreslåtte endringene. Det nye er at forskriftsjusteringen åpner for bruk av sikringstiltak dersom dette innebærer at beredskapen ikke svekkes. Som eksempel bruker KDD et regionalsykehus som med nytt regelverk kan utvides dersom sikkerheten blir ivaretatt. Endringen betyr dermed at også de nevnte byggverkene kan videreutvikles dersom sikkerheten ivaretas. På samme måte som for Dynea Næringspark vil dette være positivt for Lillestrøm kommune.

Et sentralt spørsmål er om storulykkeområder, samt bygg med regionale og nasjonale beredskapsfunksjoner, gjennom forsvarlig sikring, vil havne i § 7-2 andre ledd og sikkerhetsklasse F3. F3 gjelder byggverk som skal beskyttes mot flom med 1000 års gjentaksintervall. Det er naturlig å anta at det blir slik, men vi savner en omtale av dette.

Klimaendringsdimensjonen i regelverket

TEK 17 baseres i dag på historiske hendelser og ikke klimaprojeksjoner frem i tid (gitt ulike utslippsscenarioer, Representative Concentration Pathways (RCP)). Lemping av regelverket i kapittel 7 i TEK 17 (naturfarekapittelet), gitt klimautviklingen og forventet økning av naturfarerelaterte hendelser, virker ikke umiddelbart logisk. Selv om det forventes både færre og mindre flommer i de store vassdragene som følge av klimaendringene frem mot år 2100 (klima i Norge 2100), forsterkes andre naturfarer som følge av de samme mekanismene. Ekstremnedbør og økning av ulike former for skred er eksempler på naturfarer som vil øke i omfang. Lillestrøm kommune ber om at klimaendringsdimensjonen implementeres i TEK, slik at Byggteknisk forskrift harmoniseres med annet regelverk og veiledningsmateriale. Det er helt essensielt at TEK 17 tilpasses de klimaendringene forskningen legger til grunn. I lempingen av første ledd, så må veiledningen til regelverket følges opp med informasjon om kompensierende sikringstiltak. Sikringstiltak som også tar høyde for endrede klimaforhold.

Lillestrøm kommune stiller seg bak forslagene til endringer i TEK 17 § 7-2 første ledd. Samtidig oppfordrer vi KDD/DiBK til å utrede risikobildet knyttet til endrede klimaforhold. NVE/OED arbeider nå, parallelt med denne høringen, med en mulig lemping av forbudet mot bruk av organisatoriske tiltak i PBL og TEK 17. Dersom utfallet av denne prosessen åpner opp for bruk av organisatoriske tiltak knyttet til flom, kan summen av lemping i ulike deler av lov og regelverk ha uheldige konsekvenser og i verste fall føre til flere naturfarerelaterte hendelser og ulykker.

Med hilsen

Lene Mürer
Direktør Kultur, Miljø og Samfunn

Einar Flaa
Avdelingsingeniør

Dokumentet er godkjent elektronisk.